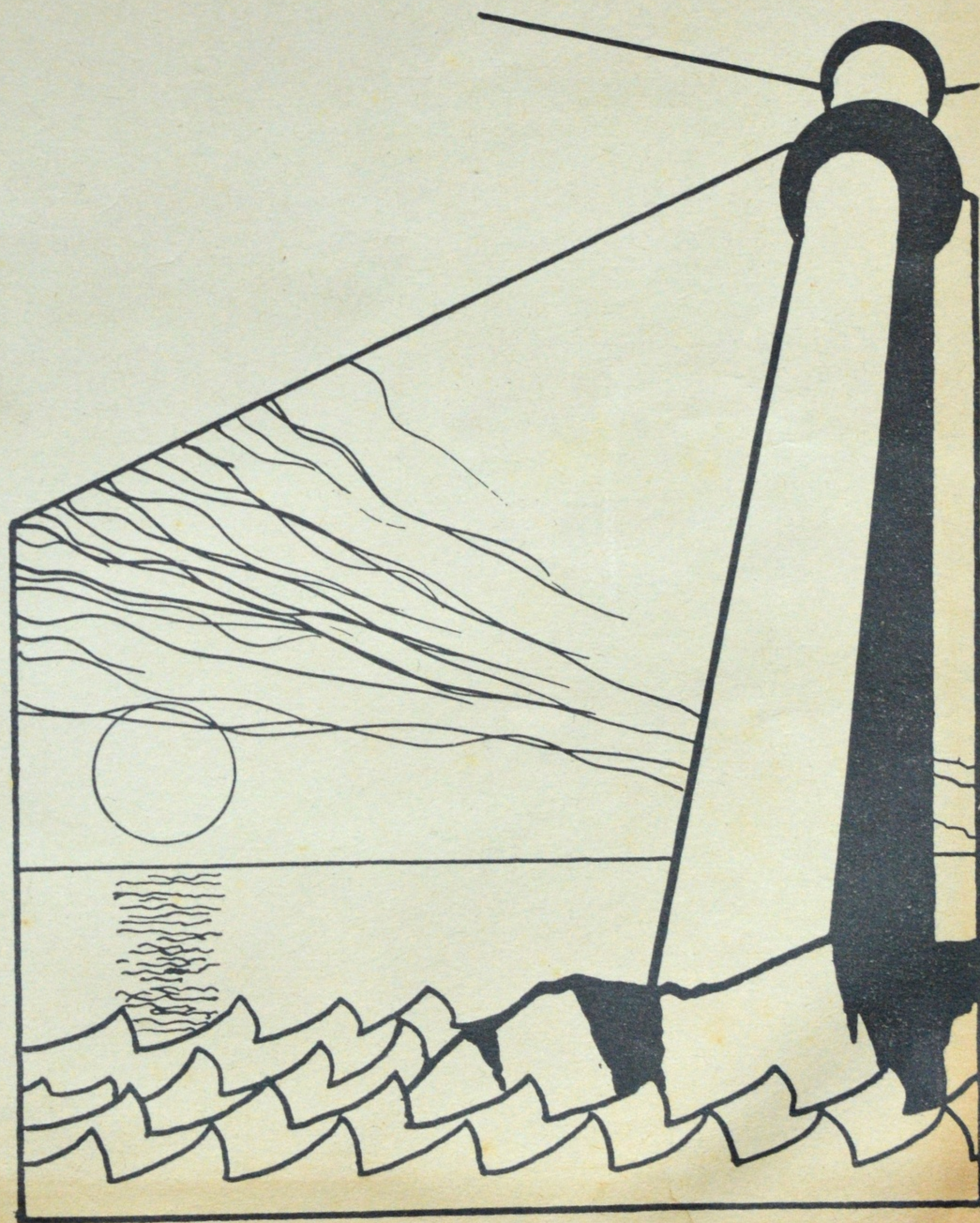
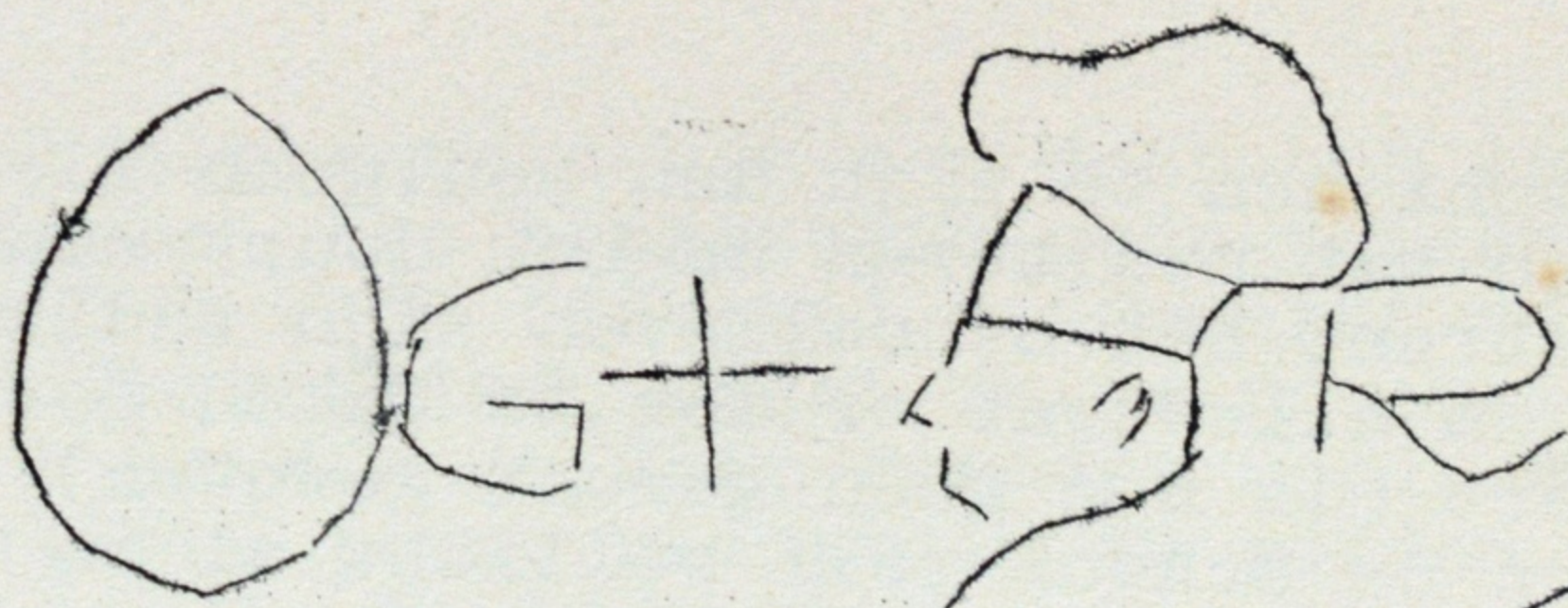


1953

EIGEN KOKER

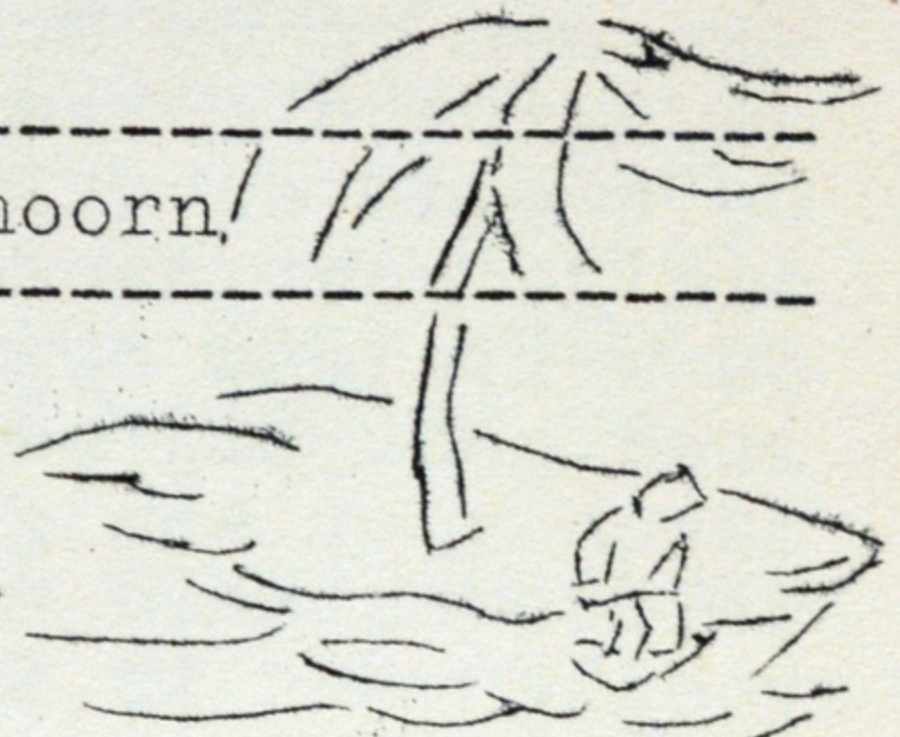




sint werenfridus lyceum - hoorn!

Ontgoocheling?

Niet alleen, maar eenzaam.....



Is het een grote stap die je moet zetten van het alledaagse schoolleven naar de zoveel besproken werkelijkheid, de zgn. "harde realiteit", indrukwekkende strijdkreet van velen onzer huidige opvoeders? Het is niet een louter constateren dat mij hier te doen staat te ondernemen, doch veeleer een poging tot het geven van een waarheidsgetrouwe voorstelling van de ervaringen die ik, en met mij velen, opgedaan hebben bij de overgang van de hechte sfeer en (let op de romantiek van de paradox...) de uitermate afwisselende, gevarieerde regelmaat van het zo dikwijls verwenste schoolleven - schaamteloze! - naar "het leven", de inderdaad harde werkelijkheid van bijvoorbeeld de militaire samenleving, waar je Jan, Piet en Klaas van allerlei rang en stand, ontwikkeling en gezindheid ontmoet, a.h.w. het geijkte milieu, dat het meest compacte en volledige beeld geeft van wat er leeft onder de voornamelijk mannelijke jeugd van 18 tot ongeveer 27 jaar, waarvan met zeer uiteenlopende gevoelens beweerd wordt, dat zij de toekomst bezitten en het heden uitmaken.....

De eerste ervaring is die van een ongemeen bitter heimwee, niet zo zeer naar huis als wel naar ja, naar die vroeger zeer vervloekte school, waarvan het einde tergend langzaam scheen te naderen maar achteraf voorbij was aler je het goed en wel besefte, zoals voor velen de Abrahams ook eerder tot stof

vergaan schijnen te zijn dan menigeen lief is. Vele uren ben je aan het mediteren en het duurt niet lang of je ideeën omtrent het schoolleven zijn radikaal veranderd. Iedereen en alles wat er mee te maken heeft, kan met 'n gerust hart (is nog geen gerust geweten) verzekerd zijn van een op de school zelf wellicht al te vaak ontbeerde sympathie van grootse allure.

De tweede ervaring is: De uiterst sceptische houding die je gaat aannemen tegenover iedereen. Het wantrouwig en weifelend opzien tegen het intellect uit de grote stad gaat bij een direct contact er mede al ras plaats maken voor een grote mate van ongezouten westfries zelfbewustheid en gereserveerdheid. Bij hem, die er gevoelig voor is, zal deze houding echter de vruchtbare bodem zijn, waarop een rustig en juist oordeel gevormd kan worden over de situatie waarin en het niveau waarop zijn leeftijdgenoten zich bevinden en de welke de gezonddenkende en goedgegelovige onwillekeurig pessimistisch zal stemmen en aanleiding zal geven tot kritische bezorgdheid. Dat hij in deze sfeer weder terugdenkt aan de gezonde en zo oprechte mentaliteit van Werenfridus' geestverwanten, moge geenszins de verwondering wekken. Wie beschrijft immers het grote verschil dat men aantreft enerzijds tussen het vaak hautaine - hoe dikwijls zal het niet onbewust zijn; dit onderschrijft echter des te meer de perverse siteit en absurditeit van de kwestie - eigengereide en smakeloze superioriteitsgevoel gepaard gaande met een veelal verbazingwekkende oppervlakkigheid van het grote-stads-volk in het algemeen, de min of meer ontwikkelde intellectueel uit dezelfde steden in het bijzonder, en anderzijds de rustige bezonnen - en bedachtzaam en het schijnbaar naïef sceptische van de westfries, die toch wel met beide benen op de grond pleegt te staan.

Het wordt gevaarlijk. Het mag geenszins de indruk wekken dat ik de grote "stadsman" zonder meer ga afmaken en de westfries even zo vrolijk in het zonnetje zet. Nee, het gaat er om in te zien, dat er iets te waarderen en te bewonderen is t.a.v. de school en het milieu, gevormd door je medeleerlingen, maar vooral door het uitgelezen corps docenten dat de school - bij nader inzien ook weer, helaas, rijk is. De confrontering met een ander soort werkelijkheid, een omvangrijker, een indrukwekkender dan die veili-

ge en gezonde beslotenheid van een door ons, laatstelijk verscheidenen, als hoogstaand pedagogisch cultureel en geestelijk rijk bloeiend aangemerkt vormingscentrum als St. Werenfried, besef je de onmetelijke waarde van de kans die je daar geboden wordt om een krachtige, energieke persoonlijkheid te worden, wijl deze zo onmisbaar is temidden van een grote massa - er zijn heus uitzonderingen, en die ontdek je op gezette tijden weer eens, zodat het optimisme dat onontbeerlijk is in de gegeven omstandigheden, weer gaat prikkelen - zonder "principieel" denken of nagenoeg geheel gedachtelozen.

Als ik hier nog eens de woorden van een onzer docenten citeer, de zo vaak herhaald en met kleur op het hart gedrukt worden (die even zo vaak aanleiding gaven tot bedaarlijk gekuch van gedweë verstandhouding, dekmantel van nauwelijks verborgen ironie...) zorg toch dat je paraat bent voor het grote leven na deze schooljaren! De mensen denken daar heel anders en temidden van die dreigende en vaak tomeloze massa moet je je kunnen verweren, stand kunnen houden, dan betekent dat niet alleen dat de "grote mensen" met wie je straks te maken krijgt, je zullen overdonderen met grote termen, een stortvloed van theoretische kennis en een groot gemak in het argumenteren en discussiëren over de meest diepzinnige onderwerpen, waar je stil van wordt en tegenover wie je dra met de mond vol tanden staat. Nee, dan wordt juist bedoeld dat je te maken zult krijgen met mensen die zo eigenaardig redeneren, die kletsen kunnen als Brugman over onderwerpen, die hun pet mijlen ver te boven gaan, waar ze weinig of geen verstand van hebben, die zeer oppervlakkig denken en de meest zonderlinge en krasse uitspraken kunnen doen, die interessante principes voor kunnen staan, waarvan ze nauwelijks de draagwijdte beseffen, afgezien nog van het feit dat ze veelal langs volkomen onberedeneerde weg zonder enige redelijke overtuiging tot die principes zijn gekomen. Je moet verdacht zijn op uiterlijk vertoon (enfin, dat leer je in dienst wel) maar wacht u voor de waarheid. Eerlijkheid en oprechtheid zijn de heerlijkste deugden die een

christengeloof tot vrucht kan hebben. Durf jezelf te kennen, durf de waarheid te zoeken, durf overtuigd te zijn, als je kunt rekenen op het werk van een normaal stel hersenen, durf in alles je geloof als een allesbeheersende zaak te zien.

Voorlopig tot zover.....

Jan Vriend
Oud-grammaticastrijder.

+++++

AFSCHIED

Beste vrienden en vriendinnen, lezers van Eigen Kokers, al of niet minnaar van uw kroniekschrijver. Hermes is tot mijn spijt een zeer plotselinge, alhoewel niet vroegtijdige dood gestorven. Namens hem dank ik allen, die hun medewerking aan het tot stand komen van zijn levenstaak hebben verleend.

Nico Tros

+++++

Recht gaat voor

door: Joop Stam.

Als we de ontwikkeling van de politieke partijen in west-europa bezien, dan komen we tot de conclusie dat er zich in 1958 een wending naar rechts heeft voltrokken. Men kan deze ontwikkeling, die zich in bijna alle west-europese landen heeft voorgedaan, alleen maar toejuichen en hopen dat zij zich in de toekomst zal voortzetten.

Frankrijk is wel het duidelijkste voorbeeld van deze verschuiving op het politieke vlak. In de vorige zitting van de Nationale vergadering, de franse 2e kamer, werden bijna 150 van de 470 zetels door de communisten bezet,

terwijl ze nu met 17 leden in de Nationale vergadering vertegenwoordigd zijn hoewel zij 20% van het totale aantal stemmen op zich wisten te verenigen. Het één en ander is het gevolg van het nog in Frankrijk gebruikte districtenstelsel.

Ook de socialisten leden een gevoelige nederlaag, terwijl de nieuwe partij VOLK onder leiding van Jacques Soustelle, oudminister van Oorlog en thans Vice-premier, zeer sterk uit de bus kwam. Deze overwinning werd onderstreept door de grondwets- en presidentsverkiezingen, waarbij Charles de Gaulle de grote man werd van de 5e republiek.

Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen, die beschouwd worden als een politieke graadmeter voor de huidige regering, is de reactie op de grote verandering van 1958 niet uitgebleven, maar dit is toe te schrijven aan de krasse bezuinigingsmaatregelen, die door de regering noodzakelijkerwijs genomen waren en omdat de economische toestand mede door de steeds voortdurende strijd in Algierie, die Frankrijk scheppen geld kost, in 1958 aan de rand van de afgrond verkeerde.

Ook bij de Duitse verkiezingen in 1958 voor de Bondsdag wisten de christendemocraten onder leiding van de zeer geziene Konraad Adenauer een fikse overwinning te behalen.

Deze partij bezit nu meer dan de helft van het totale aantal zetels in de Bondsdag, zodat zij binnen het raam van de NAVO in het belang van Duitsland zelf en van de gehele vrije wereld een vooruitstrevend politiek beleid kan voeren, die erop gericht is de communistische invloed in west-europa zoveel mogelijk te beperken door zich op te werken tot een militair sterk land.

In Italië hebben de sociaal- en christendemocraten een kleine overwinning behaald. Ondanks het feit dat de communistische partij iets achteruit ging is deze partij nog een zeer sterke partij in Italië. Dit is niet te verwonderen als wij de toestand bezien waarin de bevolking van Zuid-Italië verkeert. De toestand in dit deel van Italië is erbarmelijk en het is dan ook begrijpelijk dat het "node onkruid" hier op grote schaal wortel heeft geschoten.

In België wist de christelijke volkspartij onder leiding van Gaston Euskens een overwinning te behalen. Deze partij, die bij verkiezingen meer dan de helft van het aantal op zich wisten te verenigen, vormt nu samen met de liberale partij een coalitie. Zij wisten in samenwerking met de socialistische partij de schoolstrijd, die lange tijd de gemoederen in België had bezig gehouden, op te lossen. Inmiddels zijn er voor de Belgische regering zeer moeilijke problemen op het politieke toneel verschenen, zoals het kolenprobleem en de onrust onder de negers in de Congo.

In Nederland tenslotte wist de V.V.D. na vele jaren in de oppositie te zijn geweest, zowel bij de provinciale als bij de gemeenteraadsverkiezingen een grote overwinning te behalen door de bestedingsbeperking en andere noodzakelijke maatregelen in alle toonaarden aan te vallen en zodoende politieke "winst" te slaan, iets wat hen ook bij de laatste kamerverkiezingen gelukte en dit zowel ten koste van de rechter- als linkervleugel.

Lezing.

Vrijdag 27 februari hield Drs. M. S. H. Q. Heerma van Voss in De Doelen voor de leden van de studiekring Hoorn van het vooraziatische egyptische genootschap "Ex Oriente Lux" een lezing geïllustreerd met lichtbeelden over het onderwerp: "Uit de erfenis der oud-egyptische beeldhouwers". Wij wilden U hiermee toch nog even in kennis stellen: De egyptenaren uit het midden- en nieuwe Rijk, aldus drs. Heerma van Voss, legden zij zich voornamelijk toe op het houwen van twee types beelden. Tussen 2000 en 1800 v. Christus het beeld in kubusvorm, waarin zowel het organisme als het anorganisme tot uiting komt. Naast hun liefde voor rechtlijnigheid en bedekking hebben vooral magische elementen geleid tot de ontwikkeling van deze vorm.



Ze streefden naar het identiek-zijn aan Aziris, de god van de dood, om daardoor directer onder zijn bescherming te komen en een grotere deelname te krijgen aan de offers. Het gehele lichaam werd omhuld met een mantel, alleen hoofd, handen en soms de voeten werden vrijgelaten om daarmee het begin van de herleving uit te beelden.

Na de pauze toonde de spreker beelden uit de tijd dat de Egyptenaren braken met de symetrie. Men krijgt nu een ander type beeldhouwkunst. Het doel van deze vorm was niet technisch of religieus zoals dat bij de kubusvorm het geval was. Het grote verschil tussen beide typen is dan ook dat het ene, de kubusvorm ontstond onder invloed van de religie, terwijl de andere, de asymmetrische vorm hier weinig of niets mee te maken had. Wat de vorm aangaat: de kubusvorm is compact niet meer dan het noodzakelijke is uitgehouwen, terwijl daarentegen het ander type zeer geliefd is. Dit doorbreken van de symetrie uit zich in het afbeelden van de mens in zijn dagelijks leven: b.v. een musicus, die zijn harp bespeelt, een opvoeder met zijn pupil, een man in slaaphouding. Ook het schrijversambt is een geliefkoosd onderwerp. Dit beroep werd n.l. in hoge eer gehouden, daar slechts weinigen konden lezen of schrijven. Opmerkelijk is dat nu ook vrouwelijke figuren worden uitgebeeld, waar uit de vroegere periode geen enkel vrouwenbeeld bekend is. Dit waren in het kort enkele der hoofdkenmerken van de oud-Egyptische beeldhouwkunst. Tijdens de lezing is het opgevallen, dat de Egyptenaren reeds ver gevorderd waren in deze kunst.



Visie van een
alpha

Ik ken een beetje Grieks en een beetje Latijn,
Frans heb ik gezien en een beetje maneschijn.....
Nêerland is mijn lievelingsvak,
voor Goethe heb ik een zwak,

Ook Shakespeare deelt nog in de vreugd
die mij mijn werk verschaft!
Zelfs begin ik op zonnige dagen
mijn kennis van de stereometrie te schragen.
Vlakken en lijnen, loodrecht en schuin,
alles ligt altijd bij mij in het puin;
punten en rechten komen trager vooruit,
maar langzamerhand verdeel ik de buit!
Algebra dito met een randje
en Scheikunde net op het kantje.....

Laten we nu eerst Homerus eens bezien,
die telt in mijn ogen heus wel voor tien!
tweeduizend-driehonderd jaar geleden
heeft hij voor de poorten van Troye gestreden.
Het kon ook Rome wel geweest zijn,
maar daar waren toen de manieren niet zo fijn,
Men zegt: Homerus is er zelf niet bijgeweest;
maar ja, toch in ieder geval zijn geest!
Hij liet een man over de wereld dwalen
-Odysseus was zijn naam -die ontelb're malen
in moeilijkheden kwam te staan,
zó, dat ik het bijna ongeloofwaardig vind,
maar ja, Homerus was ook blind.....

Enige honderden jaren vandaar
zien we Herodotus op zijn baar;
Plato volgt hem al spoedig
In onze ogen erg moedig!
Maar ook ontzettend moeilijk
en soms zelfs wel verfoeilijkt?!.....
Om nu met Vergilius te starten
moeten we eerst het noodlot tarten,
dat Aeneas zeeën liet bezwerven,
totdat Iuno haar haat kon derven,
Maar Vergilius is niet zo gevreesd,
als Tacitus wel is en is geweest,
jaagt hij niet iedereen "de stuipen op het lijf"
blijft zijn "petroleumlamp" altijd buiten kijf?
Och, kon ik die bewuste tafel eens bemachtigen
dan zou ik mijn vertaling wel bekrachtigen!!
Hoe dikwijls zitten we saam te zuchten
en onze afschuw van Livius te luchten,

Maar och, de arme man kan het ook niet helpen,
dat wij nu zijn bedoelingen verkeerd verwerken!!!
Toch zou ik het zonder hen niet kunnen stellen
Zij hebben ons ook nog steeds veel te vertellen.

[illegible]

Verslag van de laatste debating-bijeenkomst.

Bij het komen van het voorjaar en dus ongeveer bij het begin van het laatste trimester vervallen de gebeurtenissen die de winter zo winters maken. Er zijn nu minder bijeenkomsten binnen, daar er steeds meer buiten te doen is. Daarom ook, of misschien meer vanwege de naderende dreiging van het vele huiswerk, werd de laatste bijeenkomst gehouden van de debatingclub d.w.z. een bijeenkomst van zowel groep I als groep II, terwijl mijnheer Renzema als inleiding op zich genomen had: "De Wereldraad van Kerken".

Allereerst behandelde mijnheer Renzema, vooral geschiedkundig, de verschillen binnen het christendom. Daarna wees hij ons op verschillende pogingen zoals de oecumenische beweging en de wereldraad van kerken, om elkaars standpunt te leren kennen, zette er de ontwikkeling van uiteen en vestigde tenslotte onze aandacht op het aanstaande oecumenische concilie.

In het debat werd ons vooral duidelijk dat wij van hen, die met ons het geloof op Christus gebaseerd hebben, maar hierin echter op de een of andere wijze van ons verschillen, maar bitter en bitter weinig weten. Het eerste vereiste om dichter bij elkaar te komen, is elkaar te leren waarderen, te weten wat men aan elkaar heeft. Dit moet niet alleen in het groot, maar ook in het klein gebeuren. In gewone puntjes in het dagelijks leven waarop zij een andere kijk hebben als wij. Nu worden wij, dankzij onze opleiding, zogenaamd de vooraanstaande van

Westfriesland genoemd en ook op dit gebied wordt er wel iets van ons verwacht. Uit het debat bleek echter wel dat wij betreffende deze dingen deze titel lang niet waard zijn.

Jazz, muziek van onze tijd.

door. Koos Mels.

ij ij ij ij ij ij ij ij ij ij
ij ij ij ij ij ij ij ij ij ij
ij ij ij ij ij ij ij ij ij ij

Met belangstelling heb ik het artikel "Jazz" in de maart-editie gelezen. Ofschoon geachte schrijver van dit artikel op sommige punten gelijk heeft, maakt het op mij een enigszins scheve indruk. De fout die zo dikwijls gemaakt wordt, is ook hier weer gemaakt. Schrijver kraakt de jazz, en schijnbaar in het algemeen de moderne kunst of, naar aanleiding van een mislukt jazz-concert. Jammer..... Als schrijver wat meer op de hoogte geweest was van deze zaken dan zou hij waarschijnlijk niet zo'n fel artikel geschreven hebben. Daarom zal ik proberen "het inzicht" van schrijver ietwat te verduidelijken.

-Armstrong: "King Jazz". Dat was hij. Een van zijn laatste platen waarbij hij deze naam nog kon dragen is enige jaren geleden uitgegeven. Daar was zijn stijl zo vervolmaakt dat hij eenvoudig niet hoger kon. Had hij toen maar opgehouden. Armstrong is echter doorgegaan en met dezelfde titel die hem, voor wat hij nu presteert, niet meer toekomt. Jammer voor ons, jammer voor de tegenstanders van de jazz; of eigenlijk niet de laatste groep want zij grijpen intussen de gelegenheid te baat om de jazz aan te vallen. Jazz hoeft niet bestudeerd te worden, om goede jazz te geven hoeft men alleen maar op een "toeter" (waarschijnlijk bedoelt schrijver hiermee een trompet) te blazen. Tot zover een zinsnede van dit artikel.

Nu enige feiten mijnerzijds: Wat is het toch merkwaardig dat tegenwoordig, ik bedoel hier vooral "modern" jazz, gestudeerd wordt aan jazzconservatoria (Boston) of conservatoria waar deze muziekrichting gegeven wordt. Dat men na een fikse opleiding, die soms 2 à 3 jaar duurt, pas wat kan gaan "toeteren". Meestal volgt dan nog 4 of meer jaren praktijk, voordat men eindelijk als volwaardig aangezien wordt in de jazz.

Voor de oude jazzmuziek van vóór 1935 (Swing is jazz) geldt dit in mindere mate omdat hier de commerciële jazz (zoals alle nieuwe kunst) in een primitief stadium verkeerde en gewoonlijk volgt in het algemeen de school na de praktijk.

Curt Edelhagen, bekend Duits bandleider, is onlangs professor geworden aan de universiteit in Keulen. Het vak wat hij geeft is jazz.

Schrijver zal misschien zeggen: "Dat is allemaal nodig om de "kunstjes" te leren. Daar is dan in ieder geval wel een lange tijd voor nodig. En dat men dit in de amusementsmuziek niet nodig heeft. Binnen een paar maanden kan iemand met een aardige stem en voor mijn part een paar gitaargrepen een plaat gaan maken (Piet Sybrandy). Merkwaardig is b.v. ook dat de Jazz al 60 jaar bestaat, terwijl amusementsmuziek: Rock en roll, Boogie Woogie, Calypso etc. allemaal voorbijgaand zijn.

Laten we het geval van Rock en roll nemen. Het heeft enige tijd, let wel, technische elementen, zoals b.v. accent op de tweede en vierde tel van de maat, in zich. Toch is het geen jazz, het is star, lawaaiig en leeg. Kortom het is geen muziek. Het wezen van de goede jazz is improvisatie en uiten. Het geeft uiting wat de neger voelt en hij alleen kan deze elementen het beste tot uitdrukking brengen, omdat ze hem van natuur zijn ingelegd. De technische dingen komen voor het grootste gedeelte overeen met onze Europese muziek. De wijze waarop nu deze twee punten tot harmonie geworden zijn maken deze muziek zo aantrekkelijk. Zelfs ook voor een blanke. Al bereikt ze dan niet haar volle waarde zowel als passief toehoorder als actief jazzspeler.

Nog een paar feiten:

+ 1930 schreef Strawinsky, een zeer beroemd klassiek componist, zijn "Ebony concerto" een concert voor jazz-

orkest. Delen van dit concert kan men nog vinden in het beroemde expressionistische muziekwerk "Le sacre du Printemps". Ik wil zelfs zo ver gaan dat de bekende verschuiving van ritmes, door deze componist nagevolgd, niet een ontdekking van hem is maar een louter toepassing van wat in de jazz spontaan was gevonden. Darius Milhard, een bekend frans componist nam zelfs hele delen jazzmuziek over in zijn werken (Blues b.v.) Charley Parker, de grote voorbereider der moderne jazz gebruikte in zijn improvisaties reeds harmonieën die tegelijkertijd gevonden werden door europese componisten. Hier zien we dus een prachtige verbinding: wat in de jazz door het gevoel spontaan gedictieerd werd vond men in de klassieke muziek langs intellectuele weg. Daarom is het dus helemaal niet misplaatst als men b.v. het bekende "Modern Jazz Quartet" in het concertgebouw laat optreden. Zij verdienen het. Ik zou schrijver dan eens aanraden er heen te gaan en dan ook eens te letten op de reacties van het niet alleen maar "jonge" publiek. Reacties door hem beschreven en die ook inderdaad (bij slechte jazz) voorkomen, zal hij dan missen. Ik wil hiermede natuurlijk niet beweren dat ik de oude jazz verwerp. Zij is alleen primitief en als zodanig moeten we haar beschouwen. Jazz gaat verder, alleen grammofoonplaten houden het oude jazz vast, wat zij er nu van horen is inderdaad, op een paar goede uitzonderingen na, (Eddy Cordon b.v.) tot techniek geworden. Het is natuurlijk onmogelijk in één artikel de gehele jazz te behandelen, toch heb ik enigszins geprobeerd enige misverstanden uit de weg te ruimen en getracht aan te tonen dat jazz werkelijk "echte" muziek is en niet zoals velen beweren: lawaai producten.

Overigens waardering voor schrijver die niet als zovelen meegaat met de jazz alleen om het feit, dat het goed staat.

Koos Mels.

EEN VAN DE MILLIOENEN ..X.X.X.X.X.X.X.X.X..

Donderdagavond 14 mei heb ik de heer Wigmans horen spreken. De heer Wigmans heeft tien jaar in Rusland doorgebracht als krijgsgevangene. Hij heeft o.a. vier jaar doorgebracht in Siberische strafkampen, waar 30 miljoen ongelukkigen in onvoorstelbare ellende een slavenbestaan leiden. Nu hij sinds een zestal jaren weer in vrijheid is, trekt hij Nederland en Duitsland door om de wereld op te roepen tot gebed voor Rusland.

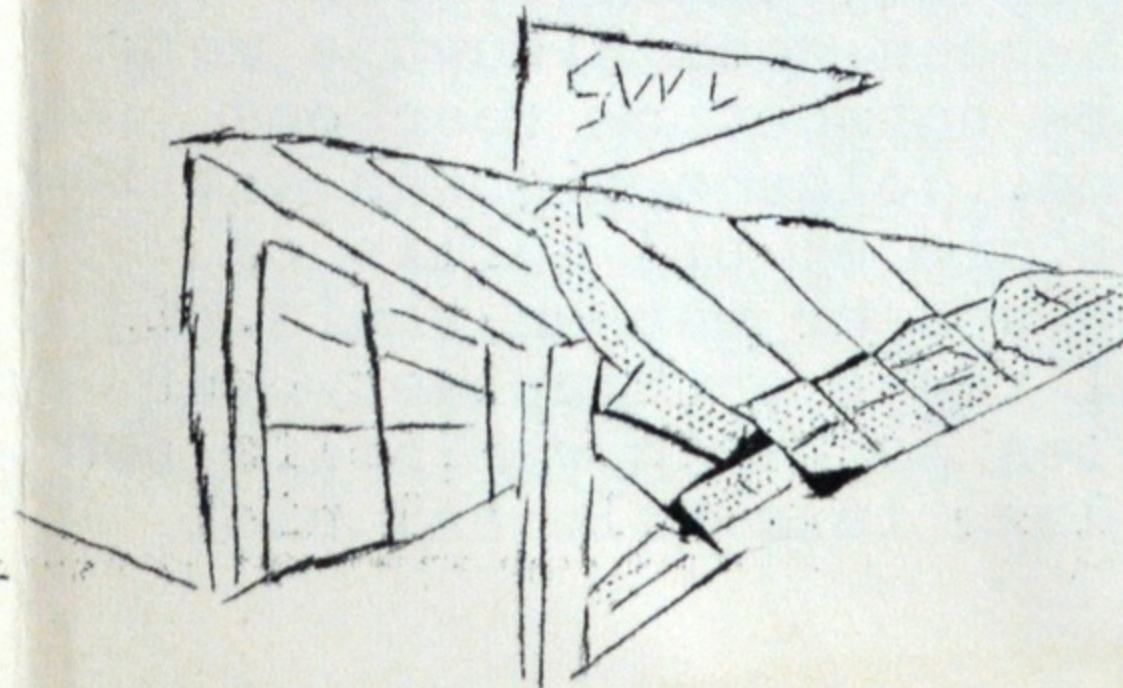
Deze man moeten jullie horen. Het zal je een stevige duw geven. De luilakken zullen aan het werk gepord worden. De verwende ventjes en de zelfingenomen nufjes zullen van hun verwaandheid genezen. De velen onder jullie die kopschuw worden zodra van gebed en godsdienstigheid horen - vreemd genoeg, want wat is er van belang als dat niet van belang is - zullen in hem iemand ontmoeten, die door de nood heeft leren bidden en zijn overtuiging niet onder stoelen of banken steekt. Hier zal je confronteren met de harde werkelijkheid van het communisme en de oproep van Maria van Fatima leren verstaan.

Beweeg hemel en aarde om deze man hier op school te laten spreken. Het zal je je leven lang heugen wat je van hem te horen krijgt.

Ant. Erftemeier.

* * * * *
+ + + + +

VOETBAL S.W.L. - W.F.L.



De wedstrijd van het jaar is weer gespeeld en wat niemand verwachtte is gebeurd: de mannen van het "Westfries" hebben de overwinning uit het vuur gesleept. Ons elftal, dat technisch nog geweldig scheen, heeft het moeten

Tot slot willen wij niet onvermeld laten het besluit van alle "politieke partijen" om volgend jaar een speciale beker beschikbaar te stellen voor de supporters, die zich het meest weten te roeren. Misschien winnen we op deze manier nog eens de beker terug.

\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ % % % % % % % \$

DER SCHÖNE MUZEN 1959

Hoewel voor onze school een bijeenkomst, zoals wij die in Hoorn meegemaakt hebben, geen nieuwtje meer is, had deze Interscholaire ontmoeting voor ons toch een bijzondere charme. Volgens mij was dat te danken aan de leuke sfeer, die er bij jullie op school heerst. We voelden ons er meteen thuis. Wij waren natuurlijk allemaal reuze enthousiast over het schoolgebouw, waar alles aanwezig was, zelfs een dansvloer. Zelf zijn we deze luxe helemaal niet

Tenslotte wil ik namens zuster Paschalis, Zr. Noëlla en onze beide vierde klassen, eindigen met een hartelijk dankwoord aan het Sint Werenfridus Lyceum, vooral aan jullie rector, de heer Noorman van der Dussen, die voor dit alles zij toestemming heeft gegeven. Ik voeg hieraan toe, dat een dergelijke bijeenkomst zeer goed voor herhaling vatbaar zal zijn. Hopelijk zal die herhaling ook eens in onze nieuwe school plaats vinden.

Nelleke Blommenstijn
Hoofdredaktrice "Flitsen"

Vanuit het schellinkje.....

De redactie van Eigen Koker heeft gemeend er goed aan te doen in deze en volgende afleveringen van Eigen Koker een korte rubriek te plaatsen over toneel.

De bedoeling nu van ondergetekende is een korte schets te geven van de geschiedenis van het toneel, in het bijzonder zoals dit zich heeft ontwikkeld in Nederland, en daarbij de aandacht te vestigen ofwel op een van de stukken die de Ned. gezelschappen op hun repertoire hebben, ofwel op een acteur of actrice van wie het de moeite waard is iets meer te weten.

Hoewel het drama in Nederland zich in de Middeleeuwen geheel onafhankelijk van dat in de Griekse oudheid heeft ontwikkeld, lijkt het mij toch raadzaam een enkel woord te wijden aan het klassieke drama vooral in verband met de grote invloed die deze dramatische uiting heeft gehad op het latere toneel. We moeten dus goed voor ogen houden dat het toneel in West-Europa in de Middeleeuwen geen voortzetting is van het Griekse drama, maar geheel los daarvan opnieuw ontstaan is. Ook dienen wij het woord drama goed te verstaan, dat handeling betekent en dus al het toneel omvat; ook een blijspel is een drama.

Het griekse toneel is ontstaan uit godsdienstige plechtigheden, in het bijzonder uit de Dionysos-verering (Dionysos = god van de wijn). Deze plechtigheden bestonden aanvankelijk uit zang en dans, maar geleidelijk aan maakte het woord, dat door muziek werd begeleid, zich hieruit los en werd het een monoloog met lyrische onderbrekingen van het koor. Het koor vatte datgene wat de voorzanger gezegd had in een z.g. Rei-zang samen.

Het drama, dus de handeling ontstond toen men onder invloed van Aischylos tot de dialoogvorm overging tussen voorzanger en koor (of Rei) en het was Sofokles, die de dialoog tussen meer dan twee voorzangers liet plaatsvinden, de Rei aan de handeling liet deelnemen en de episoden, waaruit later de bedrijven zouden ontstaan, invoerde. Aristoteles, de grote wijsgeer, heeft het griekse drama uitvoerig beschreven en de aandacht gevestigd op de drie eenheden die daarbij in acht werden genomen n.l. die van tijd, plaats en handeling. De Griekse meesters lieten,

louter uit praktische overwegingen, de intrige van hun drama's namelijk binnen 24 uur aflopen (eenheid van de tijd) en zich op één plaats afspelen (eenheid van plaats). Ook was er één persoon of personengroep die handelend optrad (eenheid van handeling).

De romeinse auteurs zagen deze beschrijving als voorschrift en meenden dat een drama, wilde het goed zijn, hieraan moest voldoen. Seneca, de voornaamste onder hen, hield de drie eenheden zeer streng aan en sleurde in deze vergissing alle dramaturgen van de Franse klassieke school en Renaissancisten mee. Pas Lessing zou omstreeks 1750 aantonen hoezeer Seneca zich had vergist.

Alvorens over te gaan naar het toneel in Nederland in de volgende aflevering van Eigen Koker zou ik daarin ook nog het een en ander willen zeggen over de drie grote tragediedichters van het Griekse toneel: Aischylos, Sofokles en Euripides, aangezien het te lang zou worden daarop nóg in te gaan. Wel wilde ik enige woorden wijden aan een van de beroemdste treurspelen van Sofokles, de "Antigone".

Een stuk dat enige tijd geleden door de Haagse comédie in première is gebracht. Op 11 maart j.l. werd het in de Amsterdamse schouwburg door dit gezelschap opgevoerd, bij welke voorstelling V en VI Gymnasium aanwezig waren.

Als de "Antigone" begint, heeft het volk van Thebe Kreon, oom van Antigone, als heerser uitgeroepen. De beide broers van Antigone Eteokles en Polyneikes waren eerst aan het bewind geweest, maar dit ging niet langer goed. Polyneikes trekt tegen zijn vaderland op en tegen zijn eigen broer en beiden sneuvelen.

Kreonvaardigt het bevel uit Eteokles met alle eer een laatste rustplaats te geven, maar Polyneikes op het open veld te laten liggen, ten prooi aan de roofvogels. Antigone kan zich hiermee niet verenigen en gaat haar broer toch begraven. Door een wachter wordt zij op heterdaad betrapt en moet dan in het familiegraf worden opgesloten. Het conflict berust hierop, dat bij Kreon de twijfel opkomt, wanneer Antigone volhoudt dat het volk het zeker in zijn hart met haar eens is, maar uit vrees handelt zoals Kreon beveelt. Dan zet hij juist door en laat haar levend begraven.

Antigone hoopt niet meer op redding en pleegt zelfmoord, zodra ze opgesloten zit. Maar Haimon, haar verloofde, en zoon van Kreon, had haar willen redden. Als hij ziet dat ze dood is, slaat hij ook de hand aan zichzelf onder de ogen van Kreon, die inmiddels door de blinde ziener Teiresias ervan overtuigd is, dat hij verkeerd gehandeld heeft.

Het stuk werd in een zeer goede bezetting gespeeld en de opvoering mag men zeker een succes noemen. Elisabeth Andersen, een van de meest talentvolle actrices, die Nederland kent, speelde de titelrol.

Max Croiset, die de vertaling van Burgersdijk had bewerkt en tevens de regie voerde, speelde bovendien nog Kreon. Zijn zoon Jules Croiset vertolkte zeer goed de rol van Kreon's zoon Haimon. Vooral de scene tussen (de dubbele) vader en zoon werd zeer fraai ten tonele gebracht.

Jammer was, dat Albert van Dalsum wegens ziekte de ziener Teiresias niet kon spelen, maar hij werd uitstekend vervangen door Ad van Gessel.

De enige aanmerking die ik zou kunnen maken (en meerdere met mij) zou zijn op Joris Diels die een bode op de planken zette, die m.i. nogal uit de toon viel.

Men zou zich kunnen afvragen hoe het toch komt dat ruim twintig eeuwen na hun ontstaan de klassieke tragedies nog steeds boeien. Dat komt omdat de problemen nóg bestaan. Juist dit maakt de klassieke treurspelen tot wat ze zijn: Klassiek, dat is onsterfelijk, onvergankelijk!!

Thalia.

* * * * *

Interview met de heer Dick Laan.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ongetwijfeld hebben de meesten van ons wel eens over "het opbouwcentrum" gehoord, maar wat dat nu eigenlijk voor een instelling is, is minder bekend. Daarom hebben we de heer Dick Laan opge-

zocht, om ons over deze zaak, die iedere westfries aangaat, wat meer te vertellen. De inleiding vormde het besluit van de regering, dat Oostelijk westfriesland tot ontwikkelingsgebied verklaarde. Westfriesland moet, om zijn bevolking een enigszins redelijk bestaan te verzekeren overschakelen op industrie. Enkele leidende personen in Westfriesland werden zich bewust van de maatschappelijke en culturele gevolgen die dit besluit met zich meebracht. De bevolking was op maatschappelijk en cultureel gebied in het geheel niet berekend op deze omschakeling. De regering had er al op gewezen dat in de omschakeling op dit gebied een zeer voorname taak ligt voor het particulier initiatief op levensbeschouwelijke grondslag. In 1955 kreeg dit alles vorm door de oprichting van de opbouwstichting, waarvoor de leden door de bisschop benoemd werden. De opdracht luidde: Vorm geven aan het kath. maatschappelijk leven in geheel Noordholland boven het IJ. Men richtte nu verschillende secties op o.a. maatsch. werk, Cultuur-Lectuurvoorziening! Woningbouw etc. Om de plannen bekend te maken werden 495 voorlichtingsbijeenkomsten gehouden, die zeer goed bezocht werden. Dat er begrip was, blijkt ook uit de opbrengst van collectes, die gehouden werden om een aanvangskapitaal voor de bouw van het vormingscentrum te verkrijgen. In dit gebouw zullen kaderbijeenkomsten gehouden worden. Men nodigt bijvoorbeeld eens uit alle onderwijzers, of een andere keer alle westfriesse burgemeesters. Ook leerlingen van middelbare scholen zullen nog wel eens uitgenodigd worden. Dick Laan bracht nog zeer speciaal onder de aandacht, dat de bestaande organisaties als K.A.B., L.T.J. etc. niets met de leiding van de opbouwstichting te maken hebben. Wel worden de bestaande organisaties op allerlei gebied soms ingeschakeld om gemakkelijker tot resultaten te komen.

Wij hopen dat met dit korte artikel het Opbouwcentrum ook onder ons de aandacht krijgt, die het verdient.

Muus Groot.

! !

BEZOEK

aan seminarie Hageveld.

Voor de meeste van ons is dit seminarie een afgelegen eilandje, onopvallend in de oceaan van de wereld. De laatste tijd komt echter een luchtbrug tot stand met de buitenwereld: de ruim 400 bewoners ontwaken en leggen veel kontakten, nieuw en zelfs meer dan vriendschappelijk. Al in de Pax Christitochten bevonden zich vele seminaristen en daardoor hebben wij hen leren kennen. Op hun uitnodiging hebben we een weekend op Hageveld doorgebracht om eindelijk eens de blinde muur te doorbreken. Het was stralend zomerweer, toen we de toegangslaan opreden en het imposant gebouw voor ons zagen. Boven de deur stond: "Porta Caeli", maar het was niet Petrus, die ons opendeed, maar een "nimf", zoals de Hagevelders een juffrouw van de werkstaf noemen. We stonden in de prachtige marmerhal, en -naar later bleek- het enige mooie gedeelte van het gebouw. De seminaristen merken zelf de grauwhed van de klassen niet en de donkerte van de gangen; er heerste een gezellige bedrijvigheid: de verkenners waren in aktie; de redakteuren aan het werk; we zagen voet- en volleyballers en in velerlei overpeinzingen verzonken seminaristen. Tussen hen hebben we een weekend doorgebracht, dat ons nog lang in de herinnering zal blijven. We hebben Hageveld a.h.w. ontdekt en ons zelf ontdaan van de vooroordelen. Om een mentaliteit te leren kennen is een weekend wel kort, maar we hebben veel met de seminaristen van gedachten gewisseld over allerlei onderwerpen, zodat we een goed beeld kunnen vormen van wat er leeft onder de prima spes ecclesiae.

.....en gevolgtrekkingen.....

Uit de ontmoetingen met de verschillende leerlingen hebben we o.a. de konklusie getrokken, dat er op die school een sfeer heerst, waarop wij jaloers kunnen zijn; dat er meer idealisten zijn dan op onze school, voorzover we ze al bij ons kunnen ontdekken. De mentaliteit is bij ons op school oppervlakkig, die op Hageveld gaat dieper; er is persoonlijk contact van de leraren en de leerlingen te bemerken, wat bij ons niet of op kleine schaal het geval is. Bij ons praten leerlingen altijd over alledaagse onbenulligheden, op Hageveld ook over belangrijkere kwesties dan huiswerk en voetbal. Bovendien doen seminaristen en docenten moeite wat tot elkaar te komen, bij ons is dat kontakt gemecaniseerd in "les"vorm. Moet het bij de "les" blijven?

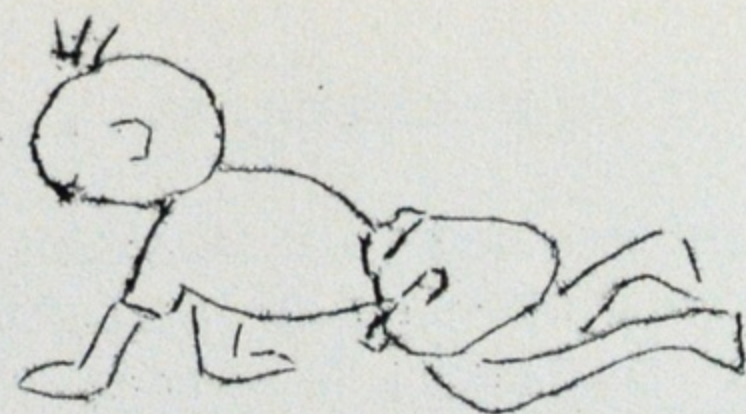
Voor dit alles zijn zeer veel excuses voor ons aan te halen, en op Hageveld is het ook niet volmaakt.

Wat op onze school echter noodgedwongen moet ontbreken doordat het een externaat is, moeten we buiten schooltijd aanvullen. Het is niet te vertellen, hoe belangrijk het is dat leraren en leerlingen elkaar buiten de les leren kennen. Waarom zijn het toch altijd dezelfde leerlingen en docenten, die zich voor ons aller belang inzetten? Hoe kan het toch zijn dat de debatingclub en Camera Musica steeds aan belangstelling moeten inboeten?

Ook het ontbreken van traditie moet een drijfveer zijn deze te gaan opbouwen.

Of missen we energie? NIETS IS MINDER WAAR. Stuk voor stuk hebben we iets in onze mars, maar die eerste stap schijnt onoverkomelijk te zijn. Het menselijk opzicht gaat zover, dat we onszelf een uitsloper vinden bij het noemen van de naam "Mutua Fides". Eenmaal daar overheen zullen we blij zijn - en veel meer dan dat - deel te hebben uitgemaakt van onze schoolgemeenschap.

N. Tros.



Ik kruip nu al met grote behendigheid overal rond. Leuk is dat! Je ziet zomaar een heel stuk van de wereld. Ik ben nu zover, dat ik uit mezelf in de keuken kan komen. De keuken vind ik de leukste plaats in huis. Er zijn altijd zoveel potjes en pannetjes met wat lekkers erin. Maar als moeder in de keuken is, vind ik er niets aan, want dan moet ik overal afblijven. Als ik maar even naar iets wijs, zegt ze al: "Alblijven hoor Evelientje".

Poeh, het mocht wat! Ik kom er toch niet aan". Gisteren had moeder visite. Ik werd toen netjes door ze bewonderd, zoals dat behoort. Ik ben wel lelijk als de nacht en ik heb twee grote steenpuisten, maar dat geeft niet. Op zulke dagen hoor ik uitroepen als: "Oh, wat een schatje", en "Wat een lieve pop". Nou, een pop ben ik heus niet, want ik kan me goed bewegen. Ik kan zelfs mijn tenen in mijn mond duwen. Ze zijn stapelgek.

Kom ik aan de kopjes in het dressoir, dan gilt moeder: "Evelientje, mag niet!". Wil ik me optrekken aan het tafelkleed, dan krijg ik een tik op mijn vingers. Dat gaat zo de hele dag door. Zit ik aan de naaidoos "Mag niet!". Ruk ik een blad van de clivia: "Mag niet". Wat mag je nou wel?. Ze denken zeker dat ik de hele dag zoet op mijn vingers blijf kluiven. En een maand geleden zuchtten ze nog: "Wat is ze toch laat, ze kan nog steeds niet kruipen". Huichelaars!!.

W.H. 2 NMS.

Wij nemen het volgende stukje over van verslag "het Bronswerk" van Bolsward over 29 april.

Maar: we zien verlangend uit naar de volgende ontmoeting. Hiermee was dan de culturele middag ten einde gekomen, om gevolgd te worden door een boottocht over het Hoorns Hop; een machtig interessant evenement, vooral daar er drie echte boten, bemand met echte vissers beschikbaar waren voor eventuele echte zeelieden. Er werd, ondanks de regen, druk gebruik van gemaakt. Toen we daarna, via allerlei bezienswaardigheden weer op het lyceum aankwamen, werd ons aldaar een uitstekende balavond gepresenteerd. Er waren drie goede bands gecharterd, die hun uiterste best deden het ons in allerlei stijlen zo goed mogelijk naar de zin te maken; en met succes, zodat de avond, mede door de ruige verschijning van Neptunes met z'n grappige woordspelingen en een culturele nakomeling in het speechen, zeer geslaagd moet worden genoemd. De dag was voor Amsterdam en voor ons om een uur of elf dan weer voorbij, en we reden vol indrukken en goede voornemens naar huis terug. Tot ziens, vast en zeker. Bestaat onze school niet tien jaar, binnenkort?

+++++

HOOFDREDAKTIE :

Marian Koomen

George Kwaad

Marijke v.d.Hulst

REDAKTEUREN:

Nico Tros

Klaas Molenaar

Piet Ligthart

Muus Groot

Jac. Winnubst

Anneke Koomen

Wils Tulp

Elly Hendriks

Toos Höhne

Anneke Buyck

Joop Stam

Censor: Dr. A. G. I. Erftemeijer

aflevering juni '59